

Η Θεσσαλονίκη τον 21ο αιώνα: Το διακύβευμα της Ελλάδας

ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ Ι. ΜΕΡΤΖΟΥ

Προέδρου της Εταιρείας
Μακεδονικών Σπουδών,
δημοσιογράφου
και συγγραφέα

πώς ξημέρωσε την επομένη. Ανεξάρτητα από το βαθμό της ιστορικής αντικειμενικότητας που επέδειξε ή περιφρόνησε η καθεμιά τους χωριστά, οι περισσότερες φανερώνουν τρία κοινά χαρακτηριστικά:

1ον. Δεν δομήθηκαν ούτε συνεπώς κινήθηκαν σε έναν κεντρικό Αξονα. Ετσι έδειξαν ότι η σημερινή Θεσσαλονίκη, ως σύνολο, παραμένει ασύντακτη, κατακερματισμένη και ακέφαλη πόλη χωρίς καμιά συγκροτημένη κατεύθυνση.

2ον. Εξωράισαν το ιστορικό παρελθόν και αρκετές το πλαστογράφησαν. Ταυτόχρονα εξέπεμπαν μια έντονη νοσταλγία επιστροφής «στον παλιό εκείνον τον καιρό» και στην «παλαιά, όμορφη, "πολυπολιτισμική" Θεσσαλονίκη» του 1912!

3ον. Με εξαίρεση κάποιες επιδιώξεις συντεχνιών, ρητορικές κατά κανόνα, δεν εξέθεσαν καν μια σοβαρή γνώμη για το παρόν και το μέλλον της Θεσσαλονίκης.

Μια ωραία ατμόσφαιρα οι τοπικές ηγεσίες. Καμιά επαφή με ενιαίο στρατηγικό σκοπό, ερευνητικό πρόγραμμα και επιστημονικό σχεδιασμό. Είκοσι χρόνια το μετρό διακινεί «Θα» και «Θα». Χωματερή -και ανθρωποειδών- το Πανεπιστήμιο. Μπαγκλαντές και πάσης επαιτείας το ιστορικό κέντρο. Δίκυκλα εναντίον των πεζών στα αδιάβαστα πεζοδρόμια. Προοδευτικοί με την όπισθεν. Χωριατάκια με φραπέδάκια Ροβεσπιέροι. Φαντασιώσεις με караβάκια στο Θερμαϊκό και τραμάκια στα μπουτιλιαρίσματα. Στον πολύ τον σασιρμά οι μάγοι έχασαν το κουνέλι: «άμπρα-καντάμπρα, Μητρόπολη των Βαλκανίων».

Και, όμως! Τα διεθνή γεγονότα δείχνουν πόλη-κλειδί στο βαλκανικό γεωπολιτικό πεδίο τη Θεσσαλονίκη. Άρθρο στον «ΑτΚ» (5/11/2012) τεκμηρίωσε ότι το κίνημα του «πολυπολιτισμού» και η ταυτόχρονη επίκληση -όχι η υπεράσπιση- των ανθρωπίνων δικαιωμάτων «νομιμοποίησαν»

Δεκάδες δημόσιες συζητήσεις, επιστημονικές συναντήσεις, εκδόσεις, εκθέσεις και εκδηλώσεις για τα Εκατό Χρόνια από το 1912 έδειξαν ή επεχείρησαν να δείξουν ποια ακριβώς ήταν η Θεσσαλονίκη τη μοναδική εκείνη νύχτα του Αγίου Δημητρίου και

διεθνώς τις ωμές στρατιωτικές επεμβάσεις και τα πολιτικά χειρουργεία που δημιούργησαν όλα τα άμεσα και έμμεσα αμερικανικά προτεκτοράτα στη Μεσοβαλκανική Ζώνη.

Γιατί; Επειδή η Ζώνη αποτελεί το συντομότερο στρατηγικό διάδρομο προς και από τα ενεργειακά κοιτάσματα της Κασπίας και της Υπερκαυκασίας. Επιπλέον κατ' ανάγκη θα τη διασχίσουν οι ενεργειακοί αγωγοί South Stream της Ρωσίας και Nabucco Αμερικής - ΕΕ αναμετρώμενοι άγρια μεταξύ τους. Στις αδριατικές και στις παρευεϊνικές ακτές της, καθώς επίσης στο Κοσσυφοπέδιο και στα Σκόπια είναι εγκατεστημένες οι ισχυρότερες αεροναυτικές, πυραυλικές και ηλεκτρονικές πολεμικές βάσεις της Αμερικής. Αυτόν ακριβώς τον κρίσιμο πολεμικό και ενεργειακό διάδρομο Δύσης-Ανατολής υποβαστάζει η Ελληνική Μακεδονία και ανεφοδιάζει η Θεσσαλονίκη.

Σ' αυτό το πλαίσιο πρέπει να εκτιμηθεί η στρατηγική σημασία της και η διεθνής χρησιμοποίηση του Μακεδονικού.

Τα πρώτα 16 χρόνια, 1989-2005, η Ελλάδα διέθετε όλα τα στρατηγικά πλεονεκτήματα για να διαδραματίσει ηγετικό και συνάμα παραγωγικό ρόλο στη φυσική βαλκανική ενδοχώρα της με αυτονόητο επίκεντρο τη Θεσσαλονίκη.

Τότε ήταν μοναδική βαλκανική χώρα - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ατλαντικής Συμμαχίας. Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της υπερέβαινε πολύ το συνολικό άθροισμα του ΑΕΠ όλων μαζί των βαλκανικών χωρών. Οι ελληνικές επενδύσεις βρίσκονταν στην πρώτη τριάδα όλων των ξένων επενδύσεων σε Σκόπια, Βουλγαρία, Ρουμανία, Αλβανία και αρκετά υψηλά σε Σερβία.

Αλλά οικονομική υπεροχή και επενδύσεις δεν σημαίνουν τίποτε χωρίς σαφή και συνεπή πολιτική στρατηγική. Η Αθήνα δεν την είχε ούτε την απέκτησε ποτέ. Πίστεψε πως η συμμετοχή της στην ΕΕ και στο ΝΑΤΟ αρκούσε για να εμπεδώσει την υπεροχή της. Ακόμη χειρότερα, περιφρόνησε την γεωγραφία: πίστεψε ότι μπορούσε να περιθωριοποιήσει τη Θεσσαλονίκη ώστε να την υποκαταστήσει με τα αρπακτικά Μεγάλα Αφεντικά της Αθήνας. Δεν είναι τυχαίος ο χυδαίος τρόπος με τον οποίον η Αθήνα, αξιοποιώντας τόσο την ανεπάρκεια όσο και την εξάρτηση των τοπικών ηγεσιών, απαξίωσε συστηματικά τη Θεσσαλονίκη και της στέρησε όλες τις αναγκαίες στρατηγικές υποδομές που θα υπηρετούσαν τα Βαλκάνια και θα δέσμευαν τους γείτονές της προς τον Θερμαϊκό, όπου ανέκαθεν καταλήγουν από

Βορρά όλοι οι δρόμοι των κοιλάδων και της Ιστορίας.

Ετσι, η Ελλάδα έχασε την ιστορική ευκαιρία της. Και, εκατό χρόνια μετά την επική προέλασή της στη Μακεδονία, βυθίσθηκε στην εθνική κρίση και στη διεθνή ταπεινώση. Τι και πώς να σχεδιάσει σήμερα; Ωστόσο, το παιχνίδι παραμένει ακόμη ανοικτό στη βαλκανική σκακιέρα. Ο κρίσιμος γεωπολιτικός χώρος δεν έχει ακόμη διαμορφωθεί οριστικά, σε κάθε νέα φάση, η περαιτέρω διαμόρφωσή του επιφυλάσσει μεγάλες εκπλήξεις -ανάμικτες με μεγάλες ευκαιρίες και με ισοδύναμες απειλές.

Οι εν εξελίξει δραματικές ανακατατάξεις στη Βόρεια Αφρική και στη Μέση Ανατολή απειλούν τις εκεί ενεργειακές πηγές της Δύσης. Ετσι, η δυτική ηγεσία σπεύδει στα Βαλκάνια να προλάβει την πιθανή «παράφρονα μεταβλητή» που θα μπορούσε να προκαλέσει ένα ανεξέλεγκτο ντόμινο στο πρόσφορο έδαφος της βαλκανικής ενδημικής ρευστότητας και αντιπαλότητας. Υπ' αυτό το πρίσμα κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, μεταξύ όλων των κακών κρατών, το αναγκαίο κακό είναι η Ελλάδα, επειδή αποτελεί το μοναδικό σημείο στηρίξεως και συνδιαλλαγής της ετοιμόρροπης περιοχής. Γι' αυτό εκδηλώνεται η πρωτοφανής παγκόσμια στήριξη της χρεοκοπημένης χώρας μας τόσο στην οικονομία, όσο και στην πολιτική - ιδίως στο Μακεδονικό. Πολιτικός πρωτίστως και δευτερευόντως οικονομικός είναι ο σκοπός της αποφάσεως, που μετά τα μεσάνυχτα της 26ης Νοεμβρίου διέσωσε την Ελλάδα από την ανεξέλεγκτη χρεοκοπία και τη διατηρεί πάση δυνάμει στην Ευρωζώνη. Η ΕΕ και το ΔΝΤ, δηλαδή η Ουάσινγκτον, υπογράμμισαν πως πολιτικοί λόγοι τούς υπαγόρευαν τη σωτηρία της Ελλάδος.

Αραγε οι ελληνικές εθνικές ηγεσίες και εδώ οι τοπικές, ανετήλεψαν, επιτέλους, πόσο ανεκτίμητο κεφάλαιο του Ελληνισμού είναι η Θεσσαλονίκη και η Μακεδονία;

Πολλά ζητάμε από ένα τουρλουμπούκι που ούτε καν υποψιάζεται ότι 100 χρόνια μετά το 1912, οι Οθωμανοί επιστρέφουν στη βαλκανική ενδοχώρα μας όπου ήδη κέρδισαν ισχυρές στρατηγικές θέσεις. Καλύπτουν το κενό που τους παραχώρησε η Ελλάδα. Φυσικά, ανέδειξαν μακράν την Κωνσταντινούπολη σε Μητροπολιτικό Κέντρο των Βαλκανίων -συν της Ανατολής. Και ο Σουλεϊμάν ο Μεγαλοπρεπής καθηλώνει εκατομμύρια Έλληνες στον καναπέ! «Πολυπολιτισμός»!